

Vídeo: espais/possibles. Una aproximació geogràfica del llenguatge audiovisual de la Frontera Nord de Mèxic.

El propòsit d'aquesta tesis és evidenciar la pràctica artística que es desenvolupa en un contexte específic, la ciutat de Tijuana, al Nord de la frontera de Mèxic. La pràctica està delimitada al *video com a mitjà de creació* i als artistes, però, sobretot, a la relació del artistes amb el vídeo. L'èmfasi del cos de treball està plantejat des de l'experiència dels artistes per produir audiovisuals i construir un llenguatge artístic com una *condició* que hem denominat *nòmada*.

Aquesta *condició nòmada* ens permet entaular el diàleg amb el contexte fronterer. Al pensar en una cultura relacionada amb els conceptes que Nicolás Borriaud promou al seu llibre *Radicante*, s'evidencia un art contemporani sota els *actes de traducció*. Els conceptes com de *migració* i *nomadisme* en relació a la fluïdesa i els moviments que la cultura ha desenvolupat a partir de la modernitat. Desde la perspectiva de la geografia i l'antropologia experimental que ens donen la possibilitat d'emmarcar el concepte d'espai al redireccionar-lo a la *frontera* com els *espais de representació* (Lefebvre, experimentat, percebut i imaginat).

Ens recolzem d'un mètode qualitatiu al realitzar una sèrie d'entrevistes a deu artistes: *Marcos Ramírez "Erre"*, *Julio Orozco*, *Salvador Ricalde "Sal"*, *Aldo Guerra*, *Adriana Trujillo*, *Omar Pimienta*, *Michelle Romero*, *Mayra Huerta*, *Abraham Ávila y Karina Álvarez*. S'han d'identificat tres classificacions que deriven del següent: l'origen del qual prové l'artista; l'ús del medi (el vídeo) i els temes que els artistes desenvolupen en les seues propostes creatives.

D'aquesta forma, l'investigació mostra un panorama del llenguatge audiovisual que es connecta amb certs moments històrics de l'art, dels quals el vídeo ha estat relacionat d'alguna manera. Pensem en el desplaçament del vídeo així com el dels artistes seleccionats per a crear classificacions que poden ser modificades en qualsevol moment, siga pels aspectes tècnics, discursius o interdisciplinaris amb els quals es produeix aquest medi.

El resultat d'aquest estudi mostra la relació del vídeo de creació amb els artistes seleccionats, que produeixen en el contexte fronterer; proporcionant una pràctica artística vinculada a l'aspecte *mòbil* d'una societat contemporània. Aquesta possibilitat permet evidenciar deu *condicions nòmades* en els audiovisuals analitzats. Incloent, entre elles, la definició generalitzada de com es produeix en vídeo, i partint de les diverses formes de treballar entre ells. El vídeo demostra la seua facilitat d'adquirir aquesta *condició nòmada*, ja que en els gèneres que tenim, alguns dels artistes comparteixen la producció en ambdós gèneres (el vídeo monocanal i la vídeo instal·lació). La proposta pot continuar i modificar-se d'acord

amb les necessitats dels audiovisuals que s'analitzen.

Paraules clau: video, frontera, art contemporani, nòmada, Mèxic.